

والدین گرامی:

پای چنبری (کلاب فوت) ناهنجاری مچ پا و پا است که باعث گرایش پا به سمت داخل می‌شود.

علائم: کاملاً واضح است. پا به طرف داخل می‌چرخد و کف پا به سمت داخل و یا حتی بالا قرار می‌گیرد. پا کوچکتر و ساق طرف مبتلا کوتاه تر و لاغرتر از طرف سالم است. این عارضه دردناک نیست ولی اگر درمان نشود راه رفتن کودک را مشکل می‌کند. در صورت عدم درمان، این بیماران بجای اینکه در موقع راه رفتن کف پایشان را بر زمین بگذارند روی لبه خارجی پا راه می‌روند. پایشان پینه‌های بزرگ و دردناک می‌بندد، نخواهند توانست کفش معمولی بپوشند و درد پا در آنها تا حد زیادی مانع فعالیت و داشتن یک شغل مناسب می‌شود.

علت: علت کلاب فوت دقیقاً مشخص نیست ولی معمولاً بیشتر از یک عامل در ایجاد آن دخالت دارد. ارث هم بی‌تاثیر نیست بطوریکه در خانواده‌ای که کودک کلاب فوتی دارند شانس اینکه بچه‌های بعدی کلاب فوت داشته باشند کمی بیشتر می‌شود.

تشخیص بیماری:

در زمان قبل از تولد و داخل رحم با سونوگرافی امکان پذیر

است و بعد از آن نیز با یک معاینه دقیق و انجام رادیوگرافی تشخیص داده می‌شود. شدت کلاب فوت در بچه‌ها یکسان نیست و از اینرو نوع و مدت درمان آنها با هم متفاوت است.

درمان کلاب فوت

هر بیمار کلاب فوت نیاز به درمان دارد. این بیماری خودبخود خوب نمی‌شود. درمان ایده آل، تصحیح تغییر شکل پا است بطوریکه بیمار صاحب یک پای با کارایی خوب و بدون درد شود. در حالت ایستاده کف پا کاملاً روی زمین قرار گیرد، پا خوب حرکت کند و روی آن پینه نبندد و بیمار نیازی به پوشیدن کفش‌های مخصوص نداشته باشد.

درمان گچگیری و بریس:

درمان هرچه سریعتر بعد از زایمان باید شروع شود. شدت بیماری هر اندازه باشد معمولاً درمان ابتدا با روش‌های غیر جراحی شروع می‌شود. پزشک معالج پای بچه را با مانورهای بخصوصی و در وضعیت‌های خاصی گچ‌گیری می‌کند.

گچ هر یک هفته عوض می‌شود و در هر تعویض پزشک سعی می‌کند پا را بیشتر در وضعیت اصلاح شده قرار دهد.

مراقبت از گچ:

۱- اگر گچگیری کودک شما در اطاق عمل انجام شده

است تا زمانی که کودک شما کاملاً هوشیار نشده است (معمولاً تا ۱/۵ ساعت) هیچ چیز حتی آب به او نخورانید.

۲- با گذاشتن یک بالش کوچک زیر پاهای کودک آنها را کمی بالاتر از سطح تنه نگهدارید.

۳- به رنگ انگشتان، حرکت آنها و بروز تورم دقت کنید.

۴- گچ باید تمیز و خشک نگه داشته شود.

۵- برای خشک شدن کامل گچ لازم است که عضو گچ گرفته شده به مدت ۴۸ - ۲۴ ساعت در معرض هوای آزاد قرار گیرد. از این رو بعد از گچگیری نباید برای ۲ روز از شلوار استفاده کرد

۶- گچ باید از نظر ترک و شکستگی چک شود.

۷- اگر لبه‌های گچ تیز است، آن لبه‌ها را با پنبه بپوشانید. تا باعث بریدگی و آسیب پوست نشود.

۸- سعی نکنید پوست زیر گچ را بخارانیید. این کار می‌تواند باعث زخم شدن پوست و عفونت شود.

۹- از مالیدن پودر یا لوسیون‌های مایع به پوست زیر گچ خودداری کنید.

۱۰- در زمان حمام دادن بچه دقت کنید گچ و پنبه زیر آن خیس نشود.

۱۱- وقتی بچه غذا می‌خورد باید روی گچ توسط پارچه‌ای پوشانده شود تا تکه‌های مواد غذایی روی آن نریزد یا داخل آن نرود.

دانشگاه علوم پزشکی تهران
مرکز طبی کودکان
قطب علمی

CHMC/N/B/۱۰۰/RW-۲

بیماری پا چنبری (کلاب فوت)

بچه تا چند روز از بريس ناراحت است ولی پس از آن به بريس عادت میکند.

رعایت نکات زیر لازم است :

۱- به بچه یاد بدهید که می تواند با بريس زانوهایش راخم و راست کند.

۲- قرمزی یا تاول در هر جای پا نشانه این است که پا در قالب یا کفش خوب جا نگرفته است. مطمئن شوید که پاشنه کاملاً به کف چسبیده ، جلوی پا متوجه بیرون است و بند های قالب محکم بسته شده اند.

درمان جراحی:

اکثر بچه ها با گچگیری و پوشیدن کفشهای طبی و قالب های مخصوص خوب می شوند. اما گاهی اوقات روش ذکر شده برای درمان کافی نیست و لازمه درمان استفاده از عمل جراحی است. جراحی معمولاً در سنین ۱۲- ۸ ماهگی انجام می شود. در دوره بعد از عمل جراحی بچه حدود ۲ تا ۳ ماه گچ دارد و پس از آن باید تا چند سال از کفش طبی و قالب های مخصوص استفاده کند.

بعد از درمان موفق به هر روشی پای بچه تقریباً "طبیعی" می شود. او می تواند بدود و بازی کند و از کفش های معمولی استفاده کند.

۱۲- باید مواظب بود تا اسباب بازی های کوچک و لوازم ریز وارد گچ نشود .

۱۳- گچ نباید آلوده به ادرار و مدفوع گردد.

زمان مراجعه به پزشک بعد از گچگیری : با دیدن هر کدام از علائم زیر به پزشک مراجعه کنید:

- تب بیشتر از ۳۸ درجه، استشمام بوی بد از زیر گچ
- بی قراری غیر معمول کودک
- ورم زیاد انگشتان پا ، عدم تحرک انگشتان
- کبودی یا رنگ پریدگی شدید انگشتان

وقتی شکل پا اصلاح شد بچه باید بمدت چند سال از کفش طبی و وسایل مخصوصی بنام بريس که پا را در حالت اصلاح شده نگه می دارد استفاده کند. عدم استفاده صحیح از کفشها و قالبهای طبی مهمترین عامل عود کلاب فوت است.

استفاده صحیح از بريس چگونه است ؟

در روزهای اول استفاده از بريس باید بطور مرتب پای بچه را زیر نظر داشته باشید تا مطمئن شوید قالب یا کفش، پای او را اذیت نمی کند و پوست پا و انگشتانش تاول نمی زند.